ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Γραφείο Γενικού Διευθυντή

CYPRVS AETERNA

12 Ιανουαρίου 2020

Προς
Όλα τα Μέλη της Βουλής,

Κύριοι,

Έχω οδηγίες από τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Αδάμο Αδάμου να σας διαβιβάσω την επισυναπτόμενη επιστολή του Υπουργού Οικονομικών που αφορά τον αναθεωρημένο κρατικό προϋπολογισμό 2021.

Με εκτίμηση

Σωκράτης Σωκράτους
Γενικός Διευθυντής

1402 Λευκωσία, Κύπρος, τηλέφωνο: +357 22407302/307, τηλεομοιότυπο: +357 22673066, s.g@parliament.cy, www.parliament.cy

23.01.062.029

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ
12 JAN 2021
ΕΛΗΦΘΗ
Υπ. .....

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Υπουργός

Αρ. Φακ.: Υ.Ο. 13.23.003

11 Ιανουαρίου, 2021

ΠΑΚΑΤΑΘΕΣΗ
12/1/2021

Εξοχότατο Πρόεδρο
Της Βουλής των Αντιπροσώπων
Κύριο Αδάμο Αδάμου

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε,

Προϋπολογισμός 2021 – Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) 2021-2023

Αναφέρομαι στο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου και στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) 2021-2023, το νομοσχέδιο το οποίο έτυχε της καταψήφισης από την Ολομέλεια του Σώματος στις 17 Δεκεμβρίου 2020 και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα.

Η κυβέρνηση αναλαμβάνοντας την πρωτοβουλία, έχει προχωρήσει και διεξάγει σειρά συναντήσεων με εκπροσώπους των κοινοβουλευτικών κομμάτων και πολιτικών παρατάξεων για εξεύρεση συναινετικής λύσης με στόχο την υπερψήφιση του προϋπολογισμού, μέσω του οποίου θα προωθηθούν δράσεις για αντιμετώπιση της κρίσης και προστασίας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων.

Κατά τις πιο πάνω συναντήσεις έχει συζητηθεί σε έκταση ένας μεγάλος αριθμός προτάσεων που ως επί τω πλείστο δεν επηρεάζουν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου.

Είναι πρόδηλο ν' αναφέρω ότι είναι υψίστης σημασίας το νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου να τύχει της αποδοχής και ψήφισης από την Ολομέλεια του Σώματος, καθότι θα διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του Κράτους, η στήριξη των εργαζομένων, των επιχειρήσεων, καθώς και η εφαρμογή των δράσεων για την υλοποίηση των δράσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Είναι αυτονόητο ότι, η μη ψήφιση του νομοσχεδίου του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου, δεν θα επιτρέψει την προσφυγή μας στις αγορές για την άντληση της αναγκαίας ρευστότητας για χρηματοδότηση όλων των δράσεων που απαιτούνται για στήριξη της οικονομίας.

Γωνία Μιχαήλ Καραολή και Γρηγόρη Αυξεντίου, 1439 Λευκωσία
Τηλ.: +357 22601104, Φαξ: +357 22602741, minister@mof.gov.cy, www.mof.gov.cy

Ως απόρροια των συναντήσεων που έχουν διεξαχθεί αλλά και ενόψει της έκδοσης του νέου Διατάγματος του Υπουργού Υγείας (αρ. 2/2021) ημερομηνίας 8/1/2021, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την τροποποίηση του νομοσχεδίου του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου επιφέροντας τις ακόλουθες αλλαγές:

Σε ότι αφορά τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας, περιλήφθηκαν πρόσθετες πιστώσεις ύψους €220 εκ. περίπου και αφορούν συνοπτικά:

(i) Περίληψη πιστώσεων ύψους €200 εκ. στα πλαίσια της ανάγκης στήριξης των επιχειρήσεων και των αυτοτελώς εργαζομένων, λόγω εφαρμογής μέτρων για αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης πανδημίας (Κεφάλαιο 180100 «Υπουργείο Οικονομικών», Άρθρο 04296 « Άλλες Χορηγίες / Επιχορηγήσεις») καθώς και πιστώσεων ύψους €200.000 για αγορά υπηρεσιών σε σχέση με την αντιμετώπιση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (Κεφάλαιο 180100 «Υπουργείο Οικονομικών», Άρθρο 03583 «Αγορά Υπηρεσιών»). (Το ποσό έχει μειωθεί κατά 10% σύμφωνα με σχετική τροπολογία - παράγραφος 8).

(ii) Περίληψη πιστώσεων ύψους €20 εκ. για την παροχή στήριξης για την ευρύτερη τόνωση της οικονομίας, εάν απαιτηθεί (Κεφάλαιο183000 «Μη Προβλεπόμενες δαπάνες και Αποθεματικό», Άρθρο 03852 «Μη Προβλεπόμενες δαπάνες και Αποθεματικό Τακτικών Δαπανών»).

(iii) Περίληψη πρόσθετων πιστώσεων ύψους €120.000 για αγορά υπηρεσιών για τη λειτουργία Κέντρου Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης Πολιτών για τις υπηρεσίες που προσφέρονται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας και τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Κεφάλαιο 150100 «Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Διοίκηση», Άρθρο 03583 «Αγορά Υπηρεσιών»). (Το ποσό έχει μειωθεί κατά 10% σύμφωνα με σχετική τροπολογία – παράγραφος 8).

Παράλληλα έχουν ενσωματωθεί και οι τροποποιήσεις που είχαν υποβληθεί από την Κυβέρνηση και συζητήθηκαν σε δύο Συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, και τέθηκαν προς ψήφιση κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου στην Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων την 17η Δεκεμβρίου, 2020. Οι εν λόγω τροποποιήσεις επιφέραν αύξηση στις πιστώσεις του αρχικού νομοσχεδίου ύψους **€136.709.555,** για το 2021. Διευκρινίζεται επίσης ότι ο Προϋπολογισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων ο οποίος εγκρίθηκε με Απόφαση του Σώματος στις 3 Δεκεμβρίου 2020 και στάληκε στο Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή σας στις 11 Δεκεμβρίου 2020 έχει επίσης ενσωματωθεί.

Περιλήφθηκαν επίσης πρόσθετες πιστώσεις ύψους €4.257.000 ως ανθρωπιστική βοήθεια προς το Λίβανο, μετά την έκρηξη στο λιμάνι της Βηρυτού και τις καταστροφές που αυτή επέφερε το καλοκαίρι του 2020. Σημειώνεται ότι, από τα €5 εκ. που συμφωνήθηκαν αρχικά, αφαιρέθηκε ποσό ύψους €743.000 που παραχωρήθηκε ήδη υπό μορφή αναλωσίμων και φαρμάκων στη βάση της σχετικής Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 89.917 και ημερομηνία 21 Αυγούστου 2020. Η βοήθεια θα παραχωρηθεί, σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2020, σε είδος όπως τρόφιμα και είδη ένδυσης, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο και την κυπριακή οικονομία. Το εν λόγω ποσό, παρόλο ότι περιλήφθηκε στον περί Προϋπολογισμού του 2020 (Συμπληρωματικός Αρ. 4) Νόμο, δεν κατέστη δυνατό να παραχωρηθεί εντός του 2020 λόγω της συνεχιζόμενης πανδημίας.

Περίληψη στο άρθρο 16 του νομοσχεδίου του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου της δυνατότητας για συνολική απασχόληση 26 εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου στο Υπουργείο Εσωτερικών (8 στις Τεχνικές Υπηρεσίες – Διοίκηση και 18 στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως) για την υλοποίηση του νέου πλαισίου έκδοσης πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών, έναντι αντίστοιχων κενών θέσεων που προτείνονται με το νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου.

Με βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2020, αναφορικά με τη βελτιστοποίηση του θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου για την περιβαλλοντική αδειοδότηση και επιθεώρηση, έχει μεταφερθεί μέρος του προϋπολογισμού του Κεφαλαίου 1510.00 «Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας», που αφορά τον Κλάδο Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης, στα Κεφάλαια 1201.00 «Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος – Κεντρικά Γραφεία» και 1213.00 «Τμήμα Περιβάλλοντος». Επισημαίνεται ότι η εν λόγω μεταφορά είναι δημοσιονομικά ουδέτερη.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω, στο αναθεωρημένο νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου, έχουν περιληφθεί οι τροπολογίες που τέθηκαν από τα κοινοβουλευτικά κόμματα κατά τη συζήτηση που προηγήθηκε της καταψήφισης του νομοσχεδίου του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου και οι οποίες συγκέντρωσαν κοινοβουλευτική πλειοψηφία.

Μεταξύ των τροπολογιών που υιοθετήθηκαν περιλαμβάνονται και αυτές που αφορούν την αποκοπή ποσοστού ύψους 10% από τις ομάδες δαπανών που αναφέρονται πιο κάτω, ενώ οι υπόλοιπες Τροπολογίες που έχουν ενσωματωθεί παρουσιάζονται σε συνοπτική μορφή στο συνημμένο **Παράρτημα Α.**

- Αποκοπή από την ομάδα 03550 «Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/Έρευνες» ποσοστού ύψους 10%. Εξαιρούνται όσες δαπάνες αναφέρονται στην Σημείωση 41 του νομοσχεδίου του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου, καθώς και οι δαπάνες για τη

διενέργεια ελέγχων δέουσας επιμέλειας για τους αιτούντες απόκτησης κυπριακής υπηκοότητας, καθώς και αυτές που σχετίζονται με τις έρευνες της Στατιστικής Υπηρεσίας. (Τροπολογία Α1 σελ. 4). Όλες οι δαπάνες της Σημείωσης 41 δεσμεύονται, ως η σχετική τροπολογία. (Τροπολογία Α1Β σελ. 5).

- Αποκοπή ποσοστού ύψους 10% από την ομάδα 03000 «Λειτουργικές Δαπάνες» εξαιρουμένων των δαπανών που αφορούν αγορά ύδατος, φαρμάκων και άλλων ιατρικών προμηθειών, καταβολή ενοικίων, φωτισμού, και θέρμανσης και καύσιμα μη γραφειακών χώρων, τον Εθνικό Μηχανισμό για τα Δικαιώματα της Γυναίκας και το πλαίσιο προώθησης και εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας. (Τροπολογία ΚΒ1 σελ. 37).

- Αποκοπή ποσοστού ύψους 10% από την ομάδα 03500 «Εκπαίδευση Προσωπικού/Συνέδρια, Σεμινάρια και Άλλα Γεγονότα» από όλα τα υπουργεία, υφυπουργεία, ανεξάρτητες υπηρεσίες και γραφεία. (Τροπολογία ΚΒ2 σελ. 37).

Οι πιο πάνω αποκοπές επιφέρουν συνολική μείωση των πιστώσεων ύψους **€21.374.265** και δεν επηρεάζουν τον Προϋπολογισμό της Βουλής των Αντιπροσώπων, σύμφωνα με τη σχετική πρόνοια του Συντάγματος.

Αναφορικά με τη συζήτηση των εισηγήσεων που έχουν υποβάλει τα Κοινοβουλευτικά Κόμματα και πολιτικές παρατάξεις, έχουν αξιολογηθεί από την Κυβέρνηση και σημειώνονται τα ακόλουθα:

(α) Εισήγηση για εισαγωγή κατώτατου μισθού, η Κυβέρνηση, όπως παρουσιάζει στην προεκλογική της δέσμευση, έχει δεσμευτεί με την έναρξη του κοινωνικού διαλόγου μέσα στα θεσμοθετημένα πλαίσια, με στόχο την υιοθέτηση ενός εθνικού κατώτατου μισθού στη βάση μελέτης που διεξήχθη από το Διεθνές Γραφείο Εργασίας, λαμβανομένων υπόψη των επικρατουσών συνθηκών στην αγορά εργασίας.

(β) Σχετικά με την κατώτατη σύνταξη για χαμηλοσυνταξιούχους, το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του της 9ης Δεκεμβρίου, 2020 αποφάσισε την αύξηση των εισοδημάτων των νοικοκυριών των συνταξιούχων στα επίπεδα του ορίου της φτώχειας, με συνεπαγόμενη πρόσθετη δαπάνη ύψους €19 εκ. Η Κυβέρνηση είναι έτοιμη για τροποποίηση του σχετικού Σχεδίου, έτσι ώστε να ενισχύεται η κοινωνική συνοχή και δικαιοσύνη, στα πλαίσια πάντοτε της διασφάλισης της βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών.

(γ) Η εισήγηση για τη δυνατότητα αφυπηρέτησης ατόμων που εργάζονται σε βαριά επαγγέλματα πριν το υφιστάμενο όριο αφυπηρέτησης τους, μπορεί να εξεταστεί αφού προηγηθεί διεξαγωγή αναλογιστικής μελέτης που θα εφαρμόζει εκεί όπου κρίνεται

αναγκαίο τις παραμέτρους του Ταμείου έτσι ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(δ) Στα πλαίσια αλλαγής της Δήλωσης Πολιτικής για τα αγροτεμάχια για οικιστική ανάπτυξη στη βάση πλαισίου που θα καθορισθεί, θα ετοιμαστεί Σχέδιο με το οποίο θα επωφελούνται 134 Κοινότητες που δεν συμμετέχουν στο Σχέδιο Αναζωογόνησης Ορεινών, Ακριτικών και Μειονεκτικών περιοχών.

(ε) Όσον αφορά τον τραπεζικό τομέα σχετικά με το θέμα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η Κυβέρνηση παρόλες τις ανησυχίες της, δεν ανέπεμψε την πρόταση για αναστολή των εκποιήσεων μέχρι το τέλος Μαρτίου 2021. Επίσης, ετοιμάζει Σχέδιο για κάλυψη των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων που παρά το γεγονός ότι υπέβαλαν αίτηση για ένταξή τους στο Σχέδιο ΕΣΤΙΑ, κρίνονται ως μη βιώσιμοι και δεν καλύπτονται από το Σχέδιο και απειλούνται με την απώλεια της μικρής οικογενειακής και επαγγελματικής τους στέγης.

Περαιτέρω η Κυβέρνηση, κατάθεσε νομοσχέδιο που διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, για την επίσπευση της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου για τις καταχρηστικές ρήτρες σε δανειακές συμβάσεις τραπεζών και αφορούν στις αποφάσεις της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή. Το εν λόγω νομοσχέδιο παρέχει τη δυνατότητα στην Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή να επιβάλλει αποτρεπτικά διοικητικά προστίματα.

(ζ) Για το αίτημα για εξαγγελία προγράμματος κατασκευής ΑΠΕ (φωτοβολταϊκά & αιολικά πάρκα) για παραχώρηση δωρεάν ηλεκτρικού ρεύματος στους μόνιμους κατοίκους ορεινών και ημιορεινών Κοινοτήτων, η Κυβέρνηση έχει εντάξει στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας καθώς, και στο πλάνο για την Νέα Προγραμματική Περίοδο για τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ, αριθμό στοχευμένων δράσεων για ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών καθώς, και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε υφιστάμενες και νέες οικείες. Ενδεικτικά, αναφέρεται η εισαγωγή ενός προγράμματος στήριξης μέσω επιχορηγήσεων, με σκοπό την προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες και η αντιμετώπιση της <ενεργειακής φτώχειας> σε νοικοκυριά με άτομα με ειδικές ανάγκες.

(η) Αναφορικά με την ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής, η Κυβέρνηση συνεχίζει να λαμβάνει σειρά μέτρων. Μεταξύ άλλων, κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου το οποίο περιέχει διάταξη με σκοπό την ποινικοποίηση της μη καταβολής του φόρου χωρίς την ύπαρξη δόλου. Η διάταξη αποσκοπεί στην πάταξη της φοροδιαφυγής και στην ενίσχυση της συμμόρφωσης. Με την εν λόγω διάταξη υιοθετούνται ουσιώδεις μηχανισμοί για αντιμετώπιση των φαινομένων αυτών. Πρόσθετα, λαμβάνονται μέτρα για επίσπευση διαδικασίας επιστροφών ΦΠΑ μέσω

αυτοματοποιημένης διαδικασίας εφαρμόζοντας ανάλυση κινδύνου για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων. Στα ίδια πλαίσια, επιδιώκεται η σύνδεση επιχειρήσεων με έναν διακομιστή (Online Fiscalization) του Τμήματος Φορολογίας, που θα έχει ως αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση του κόστους για τους επιχειρηματίες. Ταυτόχρονα, θα διευκολύνεται η άμεση καταβολή του ΦΠΑ από τους επιχειρηματίες. Επίσης δημιουργούνται αποτελεσματικοί μηχανισμοί για την επιστροφή του φόρου για μεγάλο αριθμό φορολογούμενων. Τέλος, προωθείται η ηλεκτρονική χαρτοσήμανση έτσι ώστε οι φορολογούμενοι να υποχρεούνται να καταβάλουν τα νενομισμένα τέλη ηλεκτρονικά, ανεξάρτητα του χρόνου που γίνεται η χαρτοσήμανση. Για κάθε έγγραφο για το οποίο καταβάλλεται το νενομισμένο τέλος θα εκδίδεται ηλεκτρονική απόδειξη με μοναδικό ψηφιακό κώδικα.

(ι) Διάθεση πιστώσεων για πραγματοποίηση προαγωγών Συμβασιούχων Υπαξιωματικών (ΣΥΠ). Προγραμματίζεται η διάθεση των απαραίτητων πιστώσεων για την προαγωγή 316 Λοχίων (Κλ. Α4 και Α5(ii)) ΣΥΠ σε Επιλοχίες (Κλ. Α7(ii)). Σημειώνεται ότι ο προϋπολογισμός για θέματα Άμυνας ενώ το νομοσχέδιο του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου που κατατέθηκε στην Βουλή, ήταν σημαντικά αυξημένος κατά €70 εκ. σε σχέση με το 2020, ενώ κατά το 2020 έχουν παραχωρηθεί πρόσθετες πιστώσεις ύψους €77 εκ. με την ψήφιση του περί Προϋπολογισμού του 2020 (Συμπληρωματικός) Νόμου.

(κ) Κάποιες από τις προτάσεις που άπτονται θεμάτων σχετικών με τις εκποιήσεις δεν δύναται να γίνουν αποδεκτές για τους λόγους που επεξηγούνται με λεπτομέρεια στο συνημμένο **Παράρτημα Β**. Το ίδιο ισχύει και για τις εισηγήσεις που αφορούν το ΓΕΣΥ αφού επηρεάζεται η όλη φιλοσοφία του μονο-ασφαλιστικού σχεδίου υγείας. Ωστόσο, στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας περιλαμβάνονται μέτρα που αφορούν σε αναβάθμιση των υποδομών, όπως η επέκταση της αιματολογικής κλινικής και προμήθεια εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας, επέκταση Μονάδων Ατυχημάτων και Έκτακτης Ανάγκης σε όλη την Κύπρο, ενίσχυση Μακάριου Νοσοκομείου, κατασκευή ειδικής μονάδας COVID στο Νοσοκομείο Αμμοχώστου, δημιουργία μονάδας μεταδοτικών ασθενειών στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού. Ο συνολικός προϋπολογισμός των πιο πάνω έργων ανέρχεται στα €74,5 εκ.

Πρόσθετα με τα πιο πάνω, το Υπουργείο Οικονομικών διαμορφώνει νέο Σχέδιο για στοχευμένη αναστολή δόσεων μέχρι την 30ή Ιουνίου 2021, αλλά και σε περίπτωση ύπαρξης κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας, το Υπουργείο Οικονομικών είναι σε θέση να επαναφέρει το Σχέδιο παραχώρησης κυβερνητικών εγγυήσεων σε επιχειρήσεις που έχουν πληγεί από την πανδημία, για δανειοδότησή τους από τραπεζικά ιδρύματα συνολικού ύψους €1 δις.

Το σύνολο του Προϋπολογισμού του 2021 όπως έχει διαμορφωθεί μετά τις αλλαγές που έχουν γίνει, παρουσιάζεται αυξημένο σε σχέση με τον Προϋπολογισμό που έχει καταψηφιστεί από την Βουλή των Αντιπροσώπων κατά **€339.912.290**. Ο αναθεωρημένος

Προϋπολογισμός έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του της 8ης Ιανουαρίου 2021.

Κύριε Πρόεδρε,

Επιθυμώ να σας διαβιβάσω παράκληση του Προέδρου της Δημοκρατίας και των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου όπως ο Προϋπολογισμός του Κράτους για το 2021 και το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) 2021-2023 συζητηθεί και ψηφιστεί από το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων, με τη διαδικασία του κατεπείγοντος. Αυτό θα επιτρέψει τη συνέχιση της λειτουργίας του κράτους μέσα στις ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες που έχει δημιουργήσει η πανδημία.

Τόσο οι συνάδελφοί μου Υπουργοί όσο και εγώ προσωπικά είμαστε στη διάθεση του Σώματος.

Με εκτίμηση,

Κωνσταντίνος Πετρίδης
Υπουργός Οικονομικών

Παράρτημα Α

Σύνοψη Τροπολογιών του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2021

1.

Κεφάλαιο	Ομάδα / Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
12.01 Υπουργείο Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	04200/ 04260	Άλλες Επιχορηγήσεις	€260.000
14.01 Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	04300/ 04450	Παροχές Κοινωνικής Πρόνοιας	€15.000
15.01 Υπουργείο Εργασίας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	04300/ 04450	Παροχές Κοινωνικής Πρόνοιας	€320.050
16.01 Υπουργείο Εσωτερικών	08950/ 08951	Άλλα Έργα	€1.450.000
20.01 Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	08950/ 08951	Άλλα Έργα	€80.000
21.01 Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	08950/ 08951	Άλλα Έργα	€500.000
22.01 Υπουργείο Υγείας	04450	Παροχές Κοινωνικής Πρόνοιας	€15.000

Περίληψη σημείωσης έναντι των πιο πάνω ομάδων/υποομάδων, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες. Αφορά πιστώσεις οι οποίες βρίσκονται στη διάθεση των υπουργών για διάφορους σκοπούς και έργα. **(Τροπολογία Α2, σελ. 6).**

2. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 14.01 « Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας» έναντι της ομάδας/υποομάδας 03500/03520 «Εκπαίδευση Προσωπικού/Συνέδρια, Σεμινάρια και Άλλα Γεγονότα» για το ποσό των €3.024.030 ώστε προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την Εκπαίδευση σε Θέματα Υδρογονανθράκων, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της. **(Τροπολογία Α3, σελ. 7).**

3. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 14.01.40 « Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας - Υπηρεσία Εμπορίου» έναντι της ομάδας/υποομάδας 03650 «Εκδόσεις και Δημοσιότητα» και 03730 «Συμμετοχή σε Εκθέσεις» για το ποσό των €2.679.010, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες. **(Τροπολογία Α4, σελ. 8).**

4. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 16.01.14 «Υπουργείο Εσωτερικών - Ταμεία Εσωτερικών Υποθέσεων» έναντι της ομάδας/υποομάδας 05000 «Έργα και Σχέδια Συγχρηματοδοτούμενα από Κοινοτικούς Πόρους» και 05500 «Δράσεις Ταμείων Αλληλεγγύης και Εσωτερικών Υποθέσεων» για το ποσό των €31.000.000, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για το μέρος που αφορά τις γενόμενες δαπάνες σε σχέση με τα Έργα που Συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία Εσωτερικών Υποθέσεων. **(Τροπολογία Α5, σελ. 9).**

5. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 1801 «Υπουργείο Οικονομικών» έναντι της ομάδας/υποομάδας 04300 «Κοινωνικές Παροχές» και 04450 «Παροχές Κοινωνικής Πρόνοιας», ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για το μέρος που αφορά τις γενόμενες δαπάνες σε σχέση με το «Σχέδιο Εστία», ύψους €10.000.000. **(Τροπολογία Α6, σελ. 9).**

6. Περίληψη ως Σημείωση αρ. 35 αναφορά στο Κεφάλαιο 18.30 «Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό» έναντι της ομάδας/υποομάδας 07400 «Αγορά Σταθερών και Κινητών Μηχανημάτων» και 07580 «Άλλα Κινητά Μηχανήματα» για το ποσό των €4.000.000, ώστε προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη την αγορά νέων οχημάτων για αξιωματούχους του κράτους, καθώς και αγορά οχημάτων για κάλυψη των αναγκών της δημόσιας υπηρεσίας, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της. **(Τροπολογία Α8, σελ. 10).**

7. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 19.02 «Γενικό Λογιστήριο» έναντι της ομάδας/υποομάδας 04000 «Μεταβιβάσεις Εσωτερικού» και 04120 «Άλλες Μεταβιβάσεις Εσωτερικού" για το ποσό των €1.200.010, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για το μέρος που αφορά τις γενόμενες δαπάνες σε σχέση με άλλες συνεισφορές ύψους €410.410. **(Τροπολογία Α8, σελ. 11).**

8. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 22.01 «Υπουργείο Υγείας» έναντι της ομάδας/υποομάδας 04000 «Μεταβιβάσεις Εσωτερικού» και 04120 «Άλλες Μεταβιβάσεις Εσωτερικού" για το ποσό των €3.200.000, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες. Αφορά πιστώσεις που θα καλύψουν συνεισφορές του Υπουργείου Υγείας με βάση κριτήρια που έχουν καθοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, προς συνδέσμους που επιτελούν εθελοντική εργασία και προς άλλους φορείς που σχετίζονται με τον τομέα της υγείας. **(Τροπολογία Α9, σελ. 11).**

9. Περίληψη ως Σημείωση αρ. 42 αναφορά στο Κεφάλαιο 20.02.20«Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας Ανώτερη Εκπαίδευση – Υπηρεσία Φοιτητικές Μέριμνας» έναντι της ομάδας/υποομάδας 04300/04301 «Κοινωνικές Παροχές» / «Παροχές Παιδείας» ως ακολούθως:

   Από το Κεφάλαιο 20.02.20 - 04301- «Παροχές Παιδείας», οποιοδήποτε μη δαπανηθέν ποσό αντιστοιχεί στις πιστώσεις ύψους €50.800.000 μετά την καταβολή της φοιτητικής χορηγίας, διατίθεται για την παραχώρηση φοιτητικών επιδομάτων μέχρι εξαντλήσεως του ποσού, με βάση κριτήρια και διαδικασίες που καθορίζονται από το Υπουργικό

Συμβούλιο, αφού προηγουμένως ενημερωθεί σχετικά η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού:

Στο πλαίσιο της διάθεσης των σύμφωνα με τα πιο πάνω μη δαπανηθέντων κονδυλίων, δύναται να είναι δικαιούχοι και αλλοδαποί φοιτητές υπήκοοι χωρών, οι οποίες έχουν διακρατικές συμφωνίες με τη Δημοκρατία, στο πλαίσιο των οποίων τυγχάνουν αντίστοιχης στήριξης Κύπριοι φοιτητές στις χώρες αυτές». **(Τροπολογία Γ1, σελ. 13).**

10. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 14.01.71 «Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας – Έργα Συγχρηματοδοτούμενα από Κοινοτικούς Πόρους» έναντι της ομάδας/υποομάδας 8830/8920 «Άλλα Κατασκευαστικά Έργα» για το ποσό των €26.020.000, ώστε προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

    Οι προτεινόμενες πιστώσεις προορίζονται να καλύψουν τις δαπάνες που αφορούν στην υλοποίηση των απαραίτητων υποδομών για έλευση Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) στην Κύπρο. **(Τροπολογία Δ1, σελ. 14).**

11. Περίληψη σημείωσης έναντι της ομάδας/υποομάδας 02000/02001 «Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας/ Μισθοδοσία Αξιωματούχων (Άρθρο 02007 Πολιτικοί Διορισμοί)», ώστε προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την αμοιβή συμβούλων-συνεργατών του Προέδρου της Δημοκρατίας, των Υπουργών, των Υφυπουργών, του Υφυπουργού παρά τω Προέδρω και του Κυβερνητικού Εκπροσώπου, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο και Απρίλιο, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της. **(Τροπολογία Ε1, σελ. 15).**

12. Περίληψη ως Σημείωση αρ. 40 έναντι της ομάδας/υποομάδας 03025/03055 «Ενοίκια», ώστε προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από τα σχετικά κονδύλια, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο και Απρίλιο, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της:

    Από την πιο πάνω δέσμευση εξαιρούνται ενοίκια που καταβάλλονται από το Υπουργείο Εξωτερικών για πρεσβείες και διπλωματικές αποστολές, αλλά δεν εξαιρούνται οποιεσδήποτε νέες συμβάσεις ενοικίασης συνάπτονται για τον ίδιο σκοπό. **(Τροπολογία Ε2, σελ. 16).**

13. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 18.04 «Τμήμα Φορολογίας» έναντι της υποομάδας 04120 «Άλλες Μεταβιβάσεις Εσωτερικού», ώστε προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά πιθανές χορηγίες έναντι διαγραφών φορολογικών υποχρεώσεων τρίτων για τις οποίες απαιτείται έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύψους €400.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της. **(Τροπολογία Ζ1, σελ. 18).**

14. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 18.01.00 «Υπουργείο Οικονομικών» έναντι της υποομάδας 04260 «Άλλες Επιχορηγήσεις», ώστε προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά δαπάνες που προορίζονται να καλύψουν το Σχέδιο Προώθησης Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας ύψους €15.000.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της. **(Τροπολογία Η1, σελ. 19).**

15. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 16.08.06 «Υπουργείο Εσωτερικών - Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως – Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας Πάφου» έναντι της ομάδας/υποομάδας 08200 «Δρόμοι» και 08380 «Πρωταρχικοί Δρόμοι Δήμων», ώστε προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά «Βελτίωση του Κυρίου Δρόμου από την Πάφο προς Πόλη Χρυσοχούς (Λεωφόρος Ελλάδος)» ύψους €1.000.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της. **(Τροπολογία Θ1, σελ. 20).**

16. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 19.02 «Γενικό Λογιστήριο» έναντι της υποομάδας 06220 «Τραπεζικές Επιβαρύνσεις», ώστε αφότου δαπανηθεί το 25% του συνολικού προβλεπόμενου ποσού για το μέρος που αφορά δαπάνες που προορίζονται να καλύψουν την προμήθεια προς ιδιωτικές εταιρείες για εισπράξεις οφειλόμενων ποσών με πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, ύψους €5.500.000, ουδεμία δαπάνη να διενεργείται για το εναπομείναν 75%, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της. **(Τροπολογία ΙΑ.1, σελ. 22).**

17. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 16.11 «Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών» έναντι της ομάδας/υποομάδας 03650/03700 «Εκστρατείες Διαφώτισης» για το ποσό των €1.026.000, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για το μέρος που αφορά τις γενόμενες δαπάνες. **(Τροπολογία ΙΒ.1, σελ. 23).**

18. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 16.01 «Υπουργείο Εσωτερικών» έναντι των υποομάδων 04400 «Παροχές Στέγασης» και 04450 «Παροχές Κοινωνικής Πρόνοιας», ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες που αφορούν το Στεγαστικό Σχέδιο Αναζωογόνησης Ορεινών και Ακριτικών και Μειονεκτικών Περιοχών (€5.000.000) και την οικονομική βοήθεια προς κατοίκους κοινοτήτων ορεινών περιοχών (€4.500.000). **(Τροπολογία ΙΔ.1, σελ. 25).**

19. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 16.08.01 «Υπουργείο Εσωτερικών - Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως – Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας Λευκωσίας» έναντι της υποομάδας 08380 «Πρωταρχικοί Δρόμοι Δήμων», ώστε προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά τον Δρόμο Πρωταρχικής Σημασίας από το Δάσος Αθαλάσσας (ΑΤΙ) μέχρι τον Κυκλικό Κόμβο παρά τω ΣΟΠΑΖ, ύψους €300,000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της. **(Τροπολογία ΙΔ.2, σελ. 26).**

20. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 19.02 «Γενικό Λογιστήριο» έναντι της ομάδας/υποομάδας 04200 «Επιχορηγήσεις» και 04260 «Άλλες Επιχορηγήσεις» για το ποσό των €60.000.000, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για το μέρος που αφορά τις γενόμενες δαπάνες σε σχέση με την Επιδότηση Επιτοκίου.
(Τροπολογία ΙΕ.1, σελ. 27).

21. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 18.01 «Υπουργείο Οικονομικών» έναντι της ομάδας/υποομάδας 04300 «Κοινωνικές Παροχές» και 04450 «Παροχές Κοινωνικής Πρόνοιας», ώστε προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι για το μέρος που αφορά τη χρηματοδότηση του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης, ύψους €25.000.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
(Τροπολογία ΙΣΤ.1, σελ. 28).

22. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 18.01 «Υπουργείο Οικονομικών» έναντι της ομάδας/υποομάδας 03650 «Εκδόσεις και Δημοσιότητα» και 03700 «Εκστρατείες Διαφώτισης», ώστε προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την προώθηση και προβολή της Κύπρου ως «Διεθνές Επιχειρηματικό Κέντρο» από το ΚΕΒΕ (€50.000) και την ίδρυση γραφείου στις Βρυξέλλες από το ΚΕΒΕ και την ΟΕΒ (€45.000) να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.
(Τροπολογία ΙΖ.1, σελ. 29).

23. Περίληψη σημείωσης στο Κεφάλαιο 03.22 «Υφυπουργείο Τουρισμού» έναντι της ομάδας/υποομάδας 04200 «Επιχορηγήσεις» και 04260 Άλλες Επιχορηγήσεις», ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για το μέρος που αφορά τις γενόμενες δαπάνες σε σχέση με το Σχέδιο Χορηγιών Επενδύσεων Εμπλουτισμού και Εκσυγχρονισμού του τουριστικού προϊόντος για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.
(Τροπολογία ΚΑ.3, σελ. 36).

1. Κατώτατος μισθός

Η εισαγωγή κατώτατου μισθού αποτελεί μέρος των προεκλογικών δεσμεύσεων της κυβέρνησης και στη βάση μελέτης του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (International Labour Organization-ILO), το ΥΕΠΚΑ θα υποβάλει σχετική πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, η οποία θα διαλαμβάνει για την έναρξη κοινωνικού διαλόγου για την εισαγωγή κατώτατου μισθού. Το έτος εισαγωγής του κατώτατου μισθού θα εξαρτηθεί από την εξομάλυνση των συνθηκών στην αγορά εργασίας και εφόσον η ανεργία μειωθεί κάτω του 5%.

2. Βαριά επαγγέλματα

Εξέταση της δυνατότητας αφυπηρέτησης ατόμων που εργάζονται σε βαριά επαγγέλματα πριν το όριο αφυπηρέτησης μετά τη διεξαγωγή αναλογιστικής μελέτης για διασφάλιση της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στο πλαίσιο αυτό, θα καθοριστούν τα επαγγέλματα και άλλες σχετικές παράμετροι που θα διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών και του ΤΚΑ.

3. Κατώτατη σύνταξη για χαμηλοσυνταξιούχους

Η κυβέρνηση έχει πρόσφατα προχωρήσει στην υλοποίηση της δέσμευσής της για περαιτέρω ενίσχυση των εισοδημάτων των χαμηλοσυνταξιούχων αυξάνοντας το ύψος των εισοδημάτων των νοικοκυριών των συνταξιούχων στα επίπεδα του ορίου της φτώχειας, με συνεπαγόμενη πρόσθετη δαπάνη ύψους €19εκ.. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι, για μονήρη συνταξιούχους το εν λόγω εισόδημα φθάνει τα €710 μηνιαίως, το οποίο αναπροσαρμόζεται με βάση το μέγεθος του νοικοκυριού συνταξιούχων.

Το Σχέδιο ενίσχυσης των χαμηλοσυνταξιούχων χρήζει αναθεώρησης και θα συζητηθούν εναλλακτικές προτάσεις, πάντα με γνώμονα την σταθερότητα και τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών. Σημειώνεται ότι, το πλαίσιο του ΕΕΕ που εφαρμόζεται στην Κύπρο αποτελεί μια ικανοποιητική βάση άσκησης κοινωνικής πολιτικής.

Επισημαίνεται ότι, από τα στοιχεία που δημοσιεύει η Στατιστική Υπηρεσία για τους κοινωνικούς δείκτες στην Κύπρο, με βάση στοιχεία από την έρευνα EU-SILC, δείχνουν ότι έχει επιτευχθεί μείωση του ποσοστού κινδύνου φτώχειας για τα άτομα άνω των 65 ετών, από 46,3% το 2008 στο 24,6% το 2019.

4. Ενίσχυση φροντίδας νηπίων και παιδιών

Σημαντικές δράσεις έχουν ενσωματωθεί στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας το οποίο θα ανακοινωθεί τις επόμενες μέρες και το οποίο αποτελεί μέρος του Προϋπολογισμού. Περιλαμβάνει επιχορήγηση οικογενειών για κάλυψη διδάκτρων και δημιουργία πολυ-λειτουργικών κέντρων για παιδιά, με στόχο τη δημιουργία ενός δικτύου προσβάσιμων και ποιοτικών κέντρων φροντίδας παιδιών, με σκοπό τη διευκόλυνση στη συμμετοχή στην αγορά εργασίας παιδιών εργαζομένων.

5. Στεγαστική πολιτική για την ύπαιθρο με στόχο την παραμονή των κατοίκων των Κοινοτήτων στις περιοχές τους

Εισαγωγή Σχέδιου με το οποίο θα επωφελούνται οι 134 Κοινότητες που δεν συμμετέχουν στο Σχέδιο Αναζωογόνησης Ορεινών, Ακριτικών και Μειονεκτικών περιοχών.

Με το Σχέδιο αυτό παραχωρείται ενίσχυση στη βάση κριτηρίων με στόχο την παραμονή των κατοίκων αυτών των Κοινοτήτων στις περιοχές τους.

Η εισήγηση διαλαμβάνει την παροχή οικονομικής ενίσχυσης για κάλυψη του 50% της συνολικής δαπάνης για απόκτηση κατοικίας με μέγιστο ποσό τις:

- **€15.000** για μονήρη άτομα και οικογένειες μέχρι 3 άτομα και
- **€20.000** για οικογένειες 4 ατόμων και άνω, για απόκτηση σε Κοινότητα που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του Σχεδίου,
  - ✓ είτε με ανέγερση,
  - ✓ είτε με αγορά νέας ή υφιστάμενης κατοικίας,
  - ✓ είτε με δωρεάν απόκτηση (κληρονομική περιουσία) και διενέργεια δαπανών για βελτίωση,

ιδιόκτητης κατοικίας για μόνιμη ιδιοκατοίκηση.

Όσον αφορά την οικονομική ενίσχυση αυτή θα καταβάλλεται σε 2 δόσεις, με την πρώτη δόση να καταβάλλεται ως προκαταβολή με την εξασφάλιση οικοδομικής άδειας και τη δεύτερη δόση με την ολοκλήρωση των εργασιών απόκτησης κατοικίας.

6. Βελτιώσεις του Στεγαστικού Σχεδίου Αναζωογόνησης ορεινών, ακριτικών και μειονεκτικών περιοχών

Επίσης, προτείνεται η βελτίωση του Στεγαστικού Σχεδίου Αναζωογόνησης ορεινών, ακριτικών και μειονεκτικών περιοχών, στοχευμένα, με την οικονομική ενίσχυση νεαρών ζευγαριών και πολύτεκνων οικογενειών. Συγκεκριμένα:

- Σε νεαρά ζευγάρια (μέχρι 41 ετών) η επιχορήγηση αυξάνεται από €30,000 σε €40,000
- Σε νεαρή οικογένεια (μέχρι 41 ετών) με παιδιά, η επιχορήγηση αυξάνεται από €35,000 σε €45,000
- Σε πολύτεκνη οικογένεια η επιχορήγηση αυξάνεται από €40,000 σε €55,000.
- Πρόσθετα με τα προηγούμενα επιδόματα αυξάνεται το επίδομα για ειδικές κατασκευές (π.χ τείχους αντιστήριξης) από €10,000 σε €15,000.

Με τις βελτιώσεις αυτές δίνεται η δυνατότητα ουσιαστικής οικονομικής ενίσχυσης για την απόκτηση, χωρίς διαδικασία παρέκκλισης, ιδιόκτητης κατοικίας για μόνιμη ιδιοκατοίκηση, με ιδιαίτερη αναφορά στα νεαρά ζευγάρια και τις πολύτεκνες οικογένειες.

Η ενίσχυση ανέρχεται στο 50% της συνολικής δαπάνης, με κατώτατο όριο συνολικής δαπάνης τις €20.000 με το ανώτατο όριο ενίσχυσης να εξαρτάται από την σύνθεση της οικογένειας.

Τα εισοδηματικά κριτήρια του σχεδίου διαμορφώνονται στη βάση του ακαθάριστου οικογενειακού εισοδήματος.

7. Σχέδιο Παροχής Πολεοδομικών Κινήτρων για Νομιμοποίηση και Αδειοδότηση Αυθαίρετων και Νέων Κατασκευών σε Εγκεκριμένες Αναπτύξεις

Προτείνεται η παράταση ισχύος του υφιστάμενου Σχεδίου Παροχής Πολεοδομικών Κινήτρων για Νομιμοποίηση και Αδειοδότηση Αυθαίρετων και Νέων Κατασκευών σε Εγκεκριμένες Αναπτύξεις για ένα ακόμη χρόνο μέχρι 31/12/2022.

Στο ίδιο Σχέδιο, περιλαμβάνεται πρόνοια για εξαίρεση από τον υπολογισμό στον συντελεστή δόμησης της ανάπτυξης, του δομήσιμου εμβαδού μεσοπατώματος καταστήματος, εμβαδού ισόγειου χώρου μέχρι 80τ.μ., εκεί και όπου το μεσοπάτωμα έχει μετατραπεί από βοηθητική σε κύρια χρήση του καταστήματος. Θα καταβάλλεται αντιστάθμισμα, το οποίο θα αντιστοιχεί στο χρηματικό ποσό εξαγοράς ποσοστού 50% του πρόσθετου συντελεστή δόμησης που καθορίζεται με βάση την αξία του, σύμφωνα με την τελευταία σε ισχύ Γενική Εκτίμηση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Σημειώνεται ότι, για τα μέτρα 5 - 7 πιο πάνω, η υλοποίηση των οποίων κοστολογείται στα €2εκ, στον Π/Υ 2021περιλαμβάνονται σχετικές πιστώσεις.

8. Πρόσθετη βοήθεια για στήριξη κατοίκων ορεινών περιοχών / που εργάζονται σε άλλες περιοχές

Θα υλοποιηθεί μέσω της αναθεώρησης του υφιστάμενου Σχεδίου Παροχής Οικονομικής Βοήθειας στο πλαίσιο στήριξης των κατοικιών ορεινών περιοχών, ούτως ώστε το νέο σχέδιο να περιλαμβάνει αυξημένα κονδύλια / στόχευση σε νέους οι οποίοι εργάζονται εκτός των χωριών τους και έχουν αυξημένα έξοδα κίνησης. Το σχέδιο θα ετοιμαστεί από το ΥΠΕΣ και προς το σκοπό αυτό έχουν αυξηθεί οι πιστώσεις στον Προϋπολογισμό κατά 12%.

9. Τραπεζικός τομέας

Όσον αφορά τον τραπεζικό τομέα και δη το θέμα των μη εξυπηρετούμενων δανείων υλοποιήθηκαν μέτρα για προστασία της κύριας κατοικίας και της μικρής επαγγελματικής στέγης για δάνεια μέχρι €350 χιλιάδες – με τη μη αναφορά της πρότασης για αναστολή των εκποιήσεων το τέλος Μαρτίου 2021.

Επίσης, καταρτίστηκε Σχέδιο για κάλυψη των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων που δεν καλύπτονται σήμερα από το Σχέδιο ΕΣΤΙΑ και απειλούνται με την απώλεια της μικρής οικογενειακής και επαγγελματικής τους στέγης.

Περαιτέρω, κατατέθηκε Νομοσχέδιο που διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, για την επίσπευση της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου για τις καταχρηστικές ρήτρες σε δανειακές συμβάσεις τραπεζών και αφορούν στις αποφάσεις της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή.

10. Εξαγγελία προγράμματος κατασκευής ΑΠΕ (φωτοβολταϊκά & αιολικά πάρκα) για παραχώρηση δωρεάν ηλεκτρικού ρεύματος στους μόνιμους κατοίκους ορεινών και ημιορεινών Κοινοτήτων

Στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας καθώς, και στο πλάνο για την Νέα Προγραμματική Περίοδο για τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ, περιλαμβάνεται αριθμός στοχευμένων Σχεδίων για ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών καθώς, και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε υφιστάμενες και νέες οικείες. Ενδεικτικά, αναφέρεται η εισαγωγή ενός προγράμματος στήριξης μέσω επιχορηγήσεων, με σκοπό την προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες, η εισαγωγή σχεδίου για προώθηση της ενεργειακής απόδοσης σε νέα κτίρια και πάλι μέσω επιχορηγήσεων, και η αντιμετώπιση της <ενεργειακής φτώχειας> σε νοικοκυριά με άτομα με ειδικές ανάγκες και η παροχή στήριξης για κοινωνική ένταξη.

11. Λήψη άμεσων μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής

(α) Νομοσχέδιο για τροποποίηση του «περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου»

Κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων νομοσχέδιο για τροποποίηση του «περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου» το οποίο περιέχει διάταξη με σκοπό την ποινικοποίηση της μη καταβολής του φόρου χωρίς την ύπαρξη δόλου. Η διάταξη αποσκοπεί στην πάταξη της φοροδιαφυγής και στην ενίσχυση της συμμόρφωσης. Με την εν λόγω διάταξη υιοθετούνται ουσιώδεις μηχανισμοί για αντιμετώπιση των φαινομένων αυτών.

Τα πρόσωπα τα οποία συμμορφώνονται με τις φορολογικές τους υποχρεώσεις είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα πρέπει να αντιμετωπίζονται το ίδιο από τη νομοθεσία. Συνεπώς, σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, θα πρέπει να έχουν τις ίδιες συνέπειες έναντι του Νόμου.

(β) Επίσπευση διαδικασίας επιστροφών ΦΠΑ μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας εφαρμόζοντας ανάλυση κινδύνου (με αυτοματοποιημένα προγράμματα) για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων

(γ) Διαδικτυακή σύνδεση για απόδοση του Φόρου (Online Fiscalization)

Επιδιώκεται η σύνδεση επιχειρήσεων με έναν διακομιστή του Τμήματος Φορολογίας, χωρίς τη χρήση εξειδικευμένων μηχανισμών, που θα έχει ως αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση του κόστους για τους επιχειρηματίες. Ταυτόχρονα, διευκολύνεται η άμεση καταβολή του ΦΠΑ από τους επιχειρηματίες. Επίσης δημιουργούνται αποτελεσματικοί μηχανισμοί για την επιστροφή του φόρου για μεγάλο αριθμό φορολογούμενων.

(δ) Αποϋλοποίηση ενσήμων μέσω ηλεκτρονικής χαρτοσήμανσης

Προώθηση της ηλεκτρονικής χαρτοσήμανσης έτσι ώστε οι φορολογούμενοι να υποχρεούνται να καταβάλουν τα νενομισμένα τέλη ηλεκτρονικά, ανεξάρτητα του χρόνου

που γίνεται η χαρτοσήμανση. Για κάθε έγγραφο για το οποίο καταβάλλεται το νενομισμένο τέλος θα εκδίδεται ηλεκτρονική απόδειξη με μοναδικό ψηφιακό κώδικα.

12. Υπουργείου Άμυνας - Διάθεση πιστώσεων για πραγματοποίηση προαγωγών Συμβασιούχων Υπαξιωματικών (ΣΥΠ)

Προγραμματίζεται η διάθεση των απαραίτητων πιστώσεων για την προαγωγή 316 Λοχίων (Κλ. Α4 και Α6(ii)) ΣΥΠ σε Επιλοχίες (Κλ. Α7(ii)). Σημειώνεται ότι, ο προϋπολογισμός που κατατέθηκε στη Βουλή για θέματα Άμυνας ήταν σημαντικά αυξημένος κατά €70 εκ. σε σχέση με το 2020, ενώ το 2020 δόθηκαν συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους €77εκ.

13. Κάποιες από τις προτάσεις που άπτονται θεμάτων σχετικών με τις εκποιήσεις δεν δύναται να γίνουν αποδεκτές, ως ακολούθως:

(α) Παραχώρηση στους δανειολήπτες της δυνατότητας να προσφεύγουν σε ένδικα μέσα όταν διαφωνούν με τις υποχρεώσεις των τραπεζών και μέχρι την εκδίκαση να αναστέλλεται η εκποίηση

Όσον αφορά στην παραχώρηση στους δανειολήπτες της δυνατότητας να προσφεύγουν σε ένδικα μέσα όταν διαφωνούν με τις υποχρεώσεις των τραπεζών και μέχρι την εκδίκαση να αναστέλλεται η εκποίηση, για τα παλιά δάνεια, δηλαδή αυτά που βρίσκονται στη διαδικασία εκποίησης, έχει ήδη εκλείψει η περίοδος άσκησης του δικαιώματος των δανειοληπτών να προσφύγουν σε ένδικα μέσα για να αμφισβητήσουν το ύψος του δανείου και είτε οι δανειολήπτες δεν άσκησαν τα δικαιώματα τους είτε υπάρχει ήδη δεδικασμένο για την υπόθεση τους, δηλαδή είναι εξ' αποφάσεως οφειλέτες.

Για τις νέες υποθέσεις, δηλαδή αυτές για τις οποίες δεν υπάρχει δικαστική απόφαση και δεν έχει ξεκινήσει η διαδικασία της εκποίησης, με βάση το νέο πλαίσιο εκποιήσεων, μπορούν, μεταξύ άλλων, να προσφύγουν στον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο για αμφισβήτηση του ποσού και εάν δικαιωθούν να αναστείλουν την εκποίηση μέχρι να εφαρμόσει η τράπεζα την απόφαση του Επιτρόπου.

Το νέο πλαίσιο εκποιήσεων, παρόλο που δεν έχει δοκιμαστεί στην πράξη, εκτιμάται ότι διασφαλίζει επαρκώς τα δικαιώματα των δανειοληπτών.

(β) Σε περίπτωση που η τράπεζα θα καταφύγει στους εγγυητές, το ποσό να μοιράζεται εξίσου σε όλους και όχι να απευθύνεται επιλεκτικά σε όποιον ή όποιους η τράπεζα θέλει. Σε περίπτωση που εγγυητής δεν βρίσκεται στη ζωή ή βρίσκεται σε πτώχευση το μερίδιο του να το απορροφά η τράπεζα

Σε σχέση με την πρόταση που αφορά στην περίπτωση που η τράπεζα θα καταφύγει στους εγγυητές, το ποσό να μοιράζεται εξίσου σε όλους και όχι να απευθύνεται επιλεκτικά σε όποιον ή όποιους η τράπεζα θέλει και σε περίπτωση που εγγυητής δεν βρίσκεται στη ζωή ή βρίσκεται σε πτώχευση το μερίδιο του να το απορροφά η τράπεζα, πρέπει να αναφερθεί ότι, ως γνωστόν, νομοθετική ρύθμιση που να περιορίζει υφιστάμενη ευθύνη εγγυητή αποτελεί επέμβαση στο δικαίωμα του συμβάλλεσθαι του πιστωτή και θα κριθεί

ως αντισυνταγματική. Το ίδιο ισχύει και με ρύθμιση που μεταφέρει την ευθύνη στην τράπεζα στην περίπτωση εγγυητή που δεν είναι στη ζωή ή έχει πτωχεύσει.

Θα εξεταστεί η συνταγματικότητα ρύθμισης που να απαγορεύει, από τώρα και στο εξής, την υπογραφή σύμβασης εγγύησης από φυσικό πρόσωπο η οποία προβλέπει ότι η ευθύνη για αποπληρωμή του ποσού του δανείου είναι εξ' αδιαιρέτου και αλληλέγγυα με άλλα φυσικά πρόσωπα.

Πρέπει, ωστόσο, να γίνει αντιληπτό ότι τέτοια ρύθμιση θα έχει επίπτωση στη νέα δανειοδότηση δανείων τα οποία δεν εξασφαλίζονται με ακίνητη περιουσία. Άρα η εφαρμογή του μέτρου σε υφιστάμενες δανειακές συμβάσεις είναι αντισυνταγματική και αντίκειται στον περί Συμβάσεων Νόμο.

Συμφωνούμε στην τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, έτσι ώστε ο καταμερισμός του ποσού ανά εγγυητή να γίνει σε νέες συμβάσεις δανείων.

(γ) Κατοχύρωση του δικαιώματος στο δανειολήπτη να έχει τον πρώτο λόγο στην αγορά του δανείου του πριν από την πώληση σε Εταιρείες Εξαγοράς Δανείων σε υψηλότερη τιμή σε ποσοστό που θα καθοριστεί

Τέθηκε πρόταση για κατοχύρωση του δικαιώματος στο δανειολήπτη να έχει τον πρώτο λόγο στην αγορά του δανείου του πριν από την πώληση σε Εταιρείες Εξαγοράς Δανείων σε υψηλότερη τιμή σε ποσοστό που θα καθοριστεί. Κατ' αρχήν, πρέπει να αναφερθεί ότι υπάρχει το δικαίωμα (45 ημερών) για αγορά του δανείου από τον πρωτοφειλέτη στην περίπτωση πώλησης του με βάση τον υφιστάμενο περί Αγοραπωλησίας Νόμο.

Ωστόσο, κατά τις διαπραγματεύσεις για πώληση χαρτοφυλακίου πιστωτικών διευκολύνσεων λαμβάνεται υπόψη η σωρευτική εξυγιαντική επίδραση απομάκρυνσης ολόκληρου χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων πιστωτικών διευκολύνσεων από τον ισολογισμό της τράπεζας για να καταλήξουν στις τιμές για κάθε κατηγορία δανείου ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του. Κατά τις διαπραγματεύσεις με έκαστο δανειολήπτη δεν μπορεί να εξαναγκαστεί η τράπεζα να προσφέρει εκείνη την τιμή, η οποία αποτελεί μέρος μια συνολικής διευθέτησης. Κάτι τέτοιο θα σήμαινε ουσιαστικά τον τερματισμό της δευτερογενούς αγορά δανείων στην Κύπρο, τη δραστηριότητα που και κατά παραδοχή και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αποτέλεσε μέχρι σήμερα τον κύριο λόγο μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων στον τραπεζικό τομέα.

14. Πέραν των πιο πάνω, προτάσεις που άπτονται θεμάτων σχετικών με το ΓΕΣΥ δεν δύναται να γίνουν αποδεκτές, λόγω του ότι επηρεάζεται η όλη φιλοσοφία του μονο-ασφαλιστικού σχεδίου υγείας. Ωστόσο, στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας περιλαμβάνονται μέτρα που αφορούν σε αναβάθμιση των υποδομών, όπως είναι η επέκταση της αιματολογικής κλινικής και προμήθεια εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας, επέκταση Μονάδων Ατυχημάτων και Έκτακτης Ανάγκης σε όλη την Κύπρο, ενίσχυση Μακάριου Νοσοκομείου, κατασκευή ειδικής μονάδας COVID στο Νοσοκομείο Αμμοχώστου, δημιουργία μονάδας μεταδοτικών ασθενειών στο Γενικό νοσοκομείο Λεμεσού. Ο συνολικός προϋπολογισμός των πιο πάνω έργων ανέρχεται στα 78,5 εκ. ευρώ.